

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
John Olav Hisdal, 5557 2324

Vår dato
06.09.2012
Deres dato
02.05.2012

Vår referanse
2012/6191 561
Deres referanse
11/4682

201104682-21
KV/RAST
312

NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Uttalelse til søknad fra AS Tyssefaldene om bygging av Tyssepranget kraftverk i Tyssedal i Odda kommune

Det vises til brev av 4. mai 2012 der Fylkesmannen blir bedt om å gi uttalelse til overnevnte søknad. Det er utarbeidet en miljørapport med vurderinger for prosjektet.

Kort om prosjektet

Det planlagte Tyssepranget kraftverk skal utnytte fallet mellom Holmavatn og Stednesvatnet. Ved utløpet av Holmavatn bygges en 1-2 meter høy betongdam slik at HRV blir kote 1271,5 og LRV 1 meter lavere. En slik regulering antas å ville gi de samme vannstandsvariasjonene i vannet som i dag.

Kraftstasjonen blir plassert i dagen ved Stednesvatnet på ca. kote 1215. Slukeevnen i turbinen blir 10 m³/s og samlet produksjon er beregnet til 16,5 GWh/år.

Fra stasjonen og opp til Holmavatn skal det sprenges en 700 meter lang tunnel. Dette gir et masseoverskudd på rundt 30 000 m³ sprengstein. En del av disse massene vil bli brukt til planering og oppbygging av tomten hvor kraftstasjonen skal plassere, men mesteparten av massene er tenkt plassert i et dalsøkk rett sør for kraftstasjonen.

Overføring av kraft fra anlegget er planlagt via en 900 meter lang luftledning til eksisterende 22 kV nett som går i området.

Fylkesmannen sin vurdering av prosjektet.

Den naturfaglige dokumentasjonen i miljørapporten som er utarbeidet er etter vår vurdering tilstrekkelig til å tilfredsstille krav til kunnskapsgrunnlaget i § 8 i naturmangfoldloven.

Området rundt Ringedalsmagasinet er kraftig utbygget fra tidligere. Det planlagte Tyssepranget kraftverk skal utnytte fallet mellom Holmavatn og Stednesvatnet. Mellom disse vannene går elven i trange gjel og på strekningen, som er ca. 1000 meter lang finnes både kulper, mindre vann og fosser. En utbygging vil medføre en stor reduksjon i vannføringen på denne strekningen.

Fotturen fra Reinaskorbu til Tyssevassbu passerer tiltaksområdet. Det legges opp til å slippe minstevannføring på 230 l/s hele året tilsvarende alminnelig lavvannføring. Den foreslåtte restvannføringen vil være tilstrekkelig til at vannspeilene i kulpene opprettholdes, men i strykene mellom kulpene vil reduksjonen i vannføringen bli merkbar. Den foreslåtte

minstevannføringen er en markant reduksjon av dagens vannføringen og vil redusere landskapsopplevelse. Fylkesmannen anbefaler derfor NVE å fastsette en betydelig høyere minstevannføring i sommersesongen.

En heving av vannstanden i Holmavatn med en meter vil i liten grad endre landskapet og på i liten grad påvirke opplevelsen av området.

Redusert vannføring i elven fra Holmavatn kan også ha uheldig virkning på ørreten i elven i form av redusert og endret gyteareal. Redusert vannføring vil svekke næringstilgangen for fisken og endrede strømforhold vil også kunne endre bunndyrsamfunnene.

For at de negative konsekvensene for fisk skal bli minst mulig er det i miljørapporten foreslått flere ulike avbøtende tiltak. Fylkesmannen er enig i tiltakene og forutsetter at de blir gjennomført som foreslått. I en eventuell tillatelse må tiltakene settes som vilkår. Tiltakene vil kunne bli tatt opp til ny vurdering på et senere tidspunkt.

Tunneldrivingen vil medføre et masseoverskudd på inntil 30 000 m³ sprengstein. Det mest av sprengsteinen blir lagt i et massedeponi rett nord for den planlagte kraftstasjonen. Forekomsten av ras-urer i foten av de bratte skrentene i området gjør at massedeponiet i liten grad vil skille seg ut fra de naturlige landskapsformene i området og landskapsbildet blir derfor lite endret.

I vannkanten rundt Holmavatn, som blir berørt av en regulering, og langs elven mellom Holmavatn og Stednesvatn, finnes det svært lite vegetasjon – verken planter, lav eller mose. Vegetasjonen rundt Stednesvatnet er typisk for regionen og er vurdert til å ha liten verdi. Konsekvensene av denne utbyggingen for det biologiske mangfoldet er derfor vurdert til å være liten.

Fylkesmannen vil anbefale at linjetilknytningen til eksisterende 22 kV-linje gjennomføres etter alternativ 3, kabling gjennom Stednesvatnet. Dette alternativet vil ikke få konsekvenser for landskapsopplevelsen og friluftslivet, samt at kollisjonsfaren med fugl er eliminert.

Konklusjon

Fylkesmann vil anbefale at følgende blir tatt med i konsesjonsvilkårene:

- Minstevannføringen i elven mellom Holmavatn og Stednesvatnet må i sommerhalvåret settes betydelig høyere enn det som er foreslått
- Det må sette vilkår om at de avbøtende tiltakene for fisk slik de fremgår av miljørapporten gjennomføres som foreslått
- Tilknytning til eksisterende 22 kV nett gjennomføres etter alternativ 3 – kabling gjennom Stednesvatnet

Med hilsen

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonssjef

Anniken Friis
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Gjenpart er sendt:

Odda kommune, Opheimsgata 31, 5750 Odda

Direktoratet for naturforvaltning, Tungasletta 2, 7047 Trondheim